

KRÁSY SLOVENSKA

OBRÁZKOVÝ ČASOPIS JEDNOTNEJ TELOVÝCHOVNEJ ORGANIZÁCIE SOKOL, VENOVANÝ
PROPAGÁCII A OCHRANE PRÍRODNÝCH KRÁS, TURISTIKE, CESTOV. RUCHU A JASKYNIARSTVU

1950

3-4

Ročník XXVII

Redakcia: Turčiansky Svätý Martin. — Administrácia: Slovotur, Liptovský Svätý Mikuláš, Stalinova 1. — Telefon číslo 105

mína tvoria 90° uhol, n. t.) Odtiaľ hore na väčšiu plošinku v komíne, stále oblé záchyty, lámavá skala (n. t., expozícia), nakoľko celý komín je úplne svislý. Ďalej mokrým komínom 30 m hore na rozšírenú časť (n. t.). Pred nami je obrovský zaklínový balvan, ktorý tvorí asi 15 m previs. Pod previsom mokrá jaskyňa. Medzi ľavou stenou komína a previsom 15 m hore na trávnatú lávku (dobré miesto na istenie). Sme vo veľkom kotle medzi Opálovou vežou a Rohatou vežou, odtiaľ trávnatým žlabom ľahko na Rohatú vežu, alebo na hrebeň Opálovej veže medzi pravým a prostredným vrcholom. Kvalifikácia V. 4. hod. Exponovaný výstup, skobovanie iluzorné. J. Mešter a Š. Porubän. 3. VIII. 1949.

XXVII. horolezecký týždeň vo Vysokých Tatrách r. 1949

B. XXVII. horolezecký týždeň.

31. júla 1949 sišli sa účastníci do Starého Smokovca a po vykonaní formalít sa rozišli do všetkých kútov Vysokých Tatier.

I. skupina stanovala v Nefcerke. Viedol I. Fábry.

II. skupina stanovala v Javorovej doline. Viedol A. Puškáš.

III. skupina bola ubytovaná v chate pri Popradskom plese. Viedli Dr. G. Bárdoš a L. Hayde.

IV. skupina bola ubytovaná v chate pod Rysmi. Viedol P. Andrášik.

V. skupina bola ubytovaná v Sliezskej dome. Viedol J. Brandobur.

VI. skupina v Zbojníckej chate. Viedli Dr. J. Chovan a Ing. Bukovčan.

VII. skupina v Téryho chate. Viedol J. Kováčik.

VIII. skupina v chate pri Zelenom plese pod Jastrabou. Viedla M. Bačáni.

Program horolezeckého týždňa.

1. augusta 1949. *Široká veža sev. hrebeňom*: R. Tóth, Homa.

Žabí kôň zo Žabieho sedla: Hayde, Pažitná, Koreň, Zaľko, Weisz, Radvanec, Oravec, Farkašovský.

Ošarpance juh.-vých. hrebeňom: Dr. Fr. Kučera, Dr. Pekárek, Kučerová.

Východný nad Železnou bránou zo Zlomiskovej štrbiny, Popradský Ladový, zostup do sedla pod Drúkom: Dr. Bárdoš, Dr. Hynková, Miškuv, Riškovič, Matznerová.

Volov chrbát, Žabia veža, Hincova veža hrebeňmi: Dr. K. Kučera, Ing. Gvozdanovič, Dr. Adamiš.

Žabí kôň juž. stenou: Andrášik, Pochmanová, Horák, Martinec, Peške, Švéthová, Dostál, Tejkalová.

Žabia veža hrebeňom a Vyšného Žabieho sedla: Andrášik, Pochmanová, Dostál, Peške.

Žabia veža južným hrebeňom: Horák, Tejkalová, Martinec, Švéthová.

Gerlach Martinovou cestou: Brandobur, Binderová, Ing. Hatrik, Balošák, Stern, K. Mrázik.

Hrebeň Granátov: Sitár, Volková, Matl.

Bradovica záp. stenou a hrebeň Granátov pri zostupe: Dr. Bálent, Vizner, Holéczy.

Gerlachovská lávka z Velickej doliny, M. Litvorová veža, Litvorový štít: Koza, Kozová.

Granátová stena ľavým komínom — prvovýstup: Mešter, Porubän.

Veľká Granátová veža prostriedkom záp. steny — prvovýstup: Mešter, Porubän.

Východná Vysoká sev. hrebeňom, Kopula, Westerov, Bradovica, sostup sev. stenou Bradovica: Šteiner, Šindlerová, Kaliský.

Divá veža sev. hrebeňom: K. Plášil, Oravský.

Svišťový štít a sev. hrebeňom na Divú vežu: Horský, J. Liptáková, M. Lipták.

Priečna veža podľa sev.-záp. hrebeňa, Sokolia a Drobná: Dr. Chovan, Dr. Vích, Chovanová.

Malý ladový juh.-vých. hrebeňom, sostup do Sedielka: Kováčik, K. Liptáková, Dr. Zibrín, Sályová, Michalec, Jorčík, Medvedová, Chovanec.

Mačia veža od juhu a na Spišský štít: Brodňanský, Široká, Čaplovič.

Pyšný juh.-záp. hrebeňom: A. a M. Valovič, Pálenčiar.

Ladový štít Walovou cestou: Liška, Dr. Křeček, Dr. Ing. Černý.

Veľký kostol stenou a hrebeňom cez chmúrnú vežu na Prostredný hrot: Izák, S. Turzák (Dobšiná), Dvorský.

Žltá veža zo sedla za Prostredným: Regály, Korim.

Kolový štít od juh.-vých.: Jendreák, Bocek.

Jastrabia veža juh.-vých. stenou: Dr. Timčák, M. Bačáni, Bodjan, Benkovič, Zdiarsky, Ing. Kvasnička, Dr. Bačáni, Prachár.

2. augusta 1949: *Kriván sev. vých. hrebeňom zo Špáry:* Dr. Hogh, Nižňanský.

Kriván sev.-záp. hrebeňom z Nefcerky: Ing. Binder, Vrabc, Dr. Manicová.

Hrubô juh.-vých. hrebeňom z Vyšného po Nižné Terianské sedlo: Fábry, Dr. Pivková, Dr. Bieličský, Brněal, M. Huba.

Malý Javorov sev. stenou — Stanislavského cestou: Szabó, R. Tóth.

Malý Ostrý sev. stenou (Birkenmajerovou): Šuna, Kele.

Ostrý štít od severu: Bubenko, Broda.

Široká veža záp. hrebeňom z Bielej lávky cez Zbojnícke veže: Jurčišin, Homa.

M. Javorový sev. stenou (Komarnického): Puškáš.

M. Javorový sev. hranou — varianta: Andrászi, Skřipský, Szabó.

Mengusovské štíty a Cubrina z Mengusovského sedla: Hayde, Oravec, Zaťko, Radvanec, Farkašovský.

Ihla v Ostrve: Pažitná, Koreň.

Rysy norm. cestou: Paták, Patáková.

Záp. štít nad Železnou bránou zo Strážneho sedla: Dr. K. Kučera, Dr. Rezková, Ing. Gvozdanovič, Dr. Adamiš.

Žabí kôň hrebeňmi zo Zabieho sedla: Dr. Fr. Kučera, Kučerová, Dr. Pekárek.

Hlinská veža z Kôprovského sedla: Dr. Hynková, Miškuv, Dr. Bárdoš, Matznerová.

Vysoká sev. stenou — Stanislavského: Andrášik, Dostál.

Galeria Ganku v ľavej polovici sev.-záp. steny: Peške, Pochmanová.

Česká veža juž. stenou a cez Kamzičiu štrbinu hrebeňom na Nižné Rysy: Horák, Tejkalová, Martinec, Švéthová.

Východná Vysoká sev.-záp. stenou: Brandobur, Volková, Sitár.

Veľká Litvorová veža prostriedkom z Velickej doliny — prvovýstup: Mešter, Porubän.

Batizovský štít južnou stenou (Komarnického): Dr. Bálent, Holéczy.

Divá veža juž. hrebeňom: Šteiner, Šindlerová, Kaliský.

Javorový štít roklinou v juh.-záp. stene: Horský, J. Liptáková, M. Lipták.

Vých. Vysoká z Prielomu, Kopula, Westerov, Bradovica: Dr. Chovan, Dr. Vích, Chovanová, K. a P. Prášil, Oravský, Ing. Bukovčan.

Zadný Gerlach od Vých. Batizovskej štrbiny: Dr. Bálent, Vizner, Holéczy.

Žltá veža zo Žltej lávky: Liška, Dr. Křeček, Dr. Ing. Černý.

Ladový štít hrebeňom cez Malý Ladový: Čaplovič, Široká, Brodňanský, Regály, Korim, Juro Kajan, S. Turzák (Dobšiná).

Spišský štít cez Mačie veže: Kováčik, K. Liptáková, Dr. Zibrín, S. Turzák (Poprad), Sályová, Michalec, Jorčík, Medvedová, Chovanec.

Lastovičia veža juh.-záp. hrebeňom (prostredný pilier): Izák, Dvorský, K. Linhart, Fukár.

Žltá stena vých. hranou: Rajčan, Palenčár.

Mačia veža sev.-záp. stenou: Palenčár, A. Valovič.

Veľká Čierna veža: Bocek, Jendreák.

Veľká Vidlová veža, Vých. Vidlová veža z Vidlového sedla cez Medené lávky: Dr. Timčák, M. Bačáni, Ing. Kvasnička, Dr. Bačáni, Benkovič, Zdiarsky.

Jastrabie sedlo z Malej Zmrzlej doliny a hrebeňom na Kolový štít: Bodjen, Prachár, Fecko.

3. augusta 1949: *Hrubô z Vyšného Terianskeho sedla po 5 vežu:* Dr. Hogh, Dr. Kovárová, Nižňanský.

Krátka sev.-záp. hrebeňom: Brnčal, M. Huba, Dr. Pivková, Dr. Manicová, *Ostrý štít juh.-záp. stenou:* Andrászi, L. Szabó.

Ostrý štít juž. pilierom: Jurčišin, Kele.

Priečna veža podľa sev.-záp. hrebeňa: B. Szabó, R. Tóth.

Javorový štít hl. kuloárom v sev. stene: Körtvélyessi, Šuna.

Javorový štít — pokus o prvovýstup sev.-vých. pilierom na vých. vrchol — pre nepriaznivé počasie nedokončené: Puškáš, Skřípský.

Zabí kôň hrebeňom od Žabieho sedla: Dr. K. Kučera, Ing. Gvozdanovič, Dr. Adamiš.

Ošarpance juh.-vých. hrebeňom: Hayde, Pažitná, Koreň, Žatko, Oravec, Paták, Farkašovský, Weisz, Radvanec.

Kôprovský štít vých. stenou: Dr. Bárdoš, Dr. Hynková.

Dračie pazúrky z Dračej bránky a hrebeňom na Kopky: Dostál, Tejkalová, Pochmanová, Peške.

Ceský štít z Váhy: Martinec, Švéthová.

Galeria Ganku v ľavej polovici sev.-záp. steny: Andrášik, Horák (†).

Rohatá veža prostriedkom juh.-záp. steny — prvovýstup: Mešter, Porubán.

Hrebeňom na Litvorovú vežu: Dr. Bálent, Vízner, Holéczy, Volková, Sitár.

Rohatá veža juh.-vých. hrebeňom: Koza, Štern, K. Mrázik.

Vých. Vysoká sev. hrebeňom: Brandobur, Binderová, Ing. Hatrik, Matl.

Ostrý štít vých. zostup záp. hrebeňom: K. a P. Plášil, Oravský, Ing. Bukovčan.

Vých. Vysoká sev. hrebeňom: Horský, J. Liptáková, M. Lipták.

Žltá veža sev.-záp. hrebeňom zo Žltej lávky: Šteiner, Kaliský, Dr. Chovan, Dr. Vich.

Malý Ladový cez Pfinovu kopu: Liška, Dr. Křeček.

Posledná veža Jordánovou cestou a späť: Brodňanský, Široká, S. Turzák (Poprád).

Lastovičia veža juh.-záp. hrebeňom: Juro Kajan, S. Turzák (Dobšiná), Jorčík, Chovanec, Palenčár, Rajčan.

Lomnický štít Jordánovou štrbinou, zostup hrebeňom do sedla: Izák, Dvorský.

Hrebeňom od Ovčiarскеj lávky po Jordánovu štrbinu: Korim, Regály.

Záp. Zeruchova veža a Kozi štít hrebeňom: Dr. Timčák, M. Bačáni, Ing. Kvasnička, Benkovič, Zdiarsky, Prachár, Fecko, Bodjan, Dr. Prikryl.

Lomnický štít cez Medené lávky: Bocek, Jendreák.

4. augusta 1949: *Kriváň sev. stenou (varianta):* Dr. Bieličský, Brnčal.

S Ostrej hrebeňom na Furkotský: Dr. Hogh, Dr. Pivková, Nižňanský.

Javorová špára z Javorovej doliny — dolná časť v snehu: Andrászi, Jurčišin.

Ladový štít a hrebeňom na Malý Ladový: Bubenko, Broda.

S Poľského hrebeňa na Veľký a Litvorový štít: Balošák, Ovčiarka, Laktiš.

Vých. Vysoká sev. hrebeňom: Mrázik, Štern, Koza, Vízner.

Bradovica juž. hranou: Sitár, Ing. Hatrik.

Vých. Vysoká sev.-záp. stenou: Dr. Bálent, Holéczy.

Pod okienkom. — У окошка
(Словацкая девушка). —
Une jeune fille slovaque. —
Slovak girl. — Ce la fenest-
tro.

Foto Dr. Šádek.

Široká veža z Priečného sedla: Horský, J. Liptáková, M. Lipták, M. Chovanová, Dr. Chovan, Dr. Vich.

Široká veža juh.-záp. roklinou: K. Plášil, Kaliský, Šteiner, Šindlerová.

Zltá veža sev. stenou: S. Turzák (Dobšiná), Juro Kajan, Jorčík, Chovanec.

Široká veža z Priečného sedla: Kováčik, Michalec, Dr. Ing. Černý, Dr. Zibrín, K. Liptáková, S. Turzák (Poprad), Šalyová, Medveďová, K. Linhart.

Z Medenej kotliny po snehu do Bachledovej štrbiny, hrebeňom na Lastovičiu vežu a Pyšný štít: Dr. Timčák, Bodjan, M. Bačáni, Benkovič, Fecko, Ing. Kvasnička, Dr. Bačáni, Prachár.

5. augusta 1949: *Kriváň severnou stenou (variantou):* Fábry, Ing. Binder, Vrabec.

Kriváň sev.-záp. hrebeňom: Dr. Bieliký, Dr. Pivková.

Triumetal a Furkotský štít z Vyšného Terianského sedla: Dr. Hogh, Nižňanský.

Kriváň sev.-vých. hrebeňom: Dr. Manicová, Dr. Kovárová.

Malý Ostrý sev. hranou — prvovýstup: A. Szabó, Kele.

Široká veža juh.-záp. roklinou: A. Szabó, Kele.

Široká veža juh. záp. roklinou: Andrászi, Körtvélyessi.

Široká veža juh.-záp. rebrom: Jurčišin, Broda.

Prostredná Ladová veža juž. hranou, sev.-záp. hrebeňom na Zadný Ladový a hrebeňom na Ladový: Skřípský, R. Tóth.

Korunka Vysokej zo sedla Váhy: Hayde, Pažitná, Koreň, Radvanec, Markovičová, Oravec, Riškovič, Kuželová, Farkašovský, Weisz.

Ganek hrebeňom z Rumanovho sedla cez Malý a Prostredný Ganek: Dr. K. Kučera, Ing. Gvozdanovič, Dr. Adamiš.

Volova veža juž. rebrom: Dr. Bárdoš, Matznerová, Dr. Hynková, Miškov.

Hrebeň Rysov do Žabieho sedla, Žabí kôň hrebeňmi do Vyššieho Žabieho sedla: Andrášik, Pochmanová.

Český štít hrebeňom od Dračej bránky do štrbiny za Kohútikom: Dostál, Tejkalová, Peške.

Český štít a Vysoká hrebeňom: Martinec, Švéthová.

Bradovica záp. stenou: Brandobur, Binderová, Laktiš, K. Mrázik, Štern, Ing. Hatrik.

Javorová špára roklinou, Javorový štít hrebeňom s obídením komína: P. a K. Plášil, Oravský, Ing. Bukovčan.

Skriniový hrebeň — prvovýstup posledným výbežkom: Horský, J. Liptáková, M. Lipták.

Divá veža od Prielomu: Chovanová (†), Dr. Vích, Dr. Chovan.

Lomnická vežička južným hrebeňom a ďalej na Lomnický štít: Izák, Dvorský, Juro Kajan, S. Turzák (D.).

Žltá veža normálnou cestou: Brodňanský, Široká, Čaplovič.

Žltá veža sev.-záp. hrebeňom od Zltej lávky: K. a E. Linhart.

Lomnický štít Jordánovou cestou: Kováčik, Dr. Zibrín, Dr. Ing. Černý, Chovanec, Medveďová, Michalec, Jorčík, K. Liptáková, Šalyová.

Prostredný hrot Dubkeho cestou: Liška, Dr. Křeček.

Čierny štít juh.-vých. stenou: Dr. Timčák, M. Bačáni, Dr. Bačáni, Ždiarsky, Fecko, Ing. Kvasnička.

Malý Kežmarský Stanislavského komínom po Nemecký rebrík: Bocek, Jendreák.

6. augusta 1949: *Vých. hranou na pravú vežu v Javorovom štíte:* Andrászi, Jurčišin.

Vých. hranou na ľavú vežu v Javorom štíte: Puškáš, B. Sabó.

Veľký Mengusovský juž. stenou na záp. vrchol: Dr. Bárdoš, Matznerová, Dr. Hynková, Miškuv.

Veľká Granátová veža juž. pilierom: Mešter, Štern.

Gerlach Martinovou cestou od Litvorového sedla: Holéczy, Volková, Laktiš.

Batizovský južnou stenou (Komarnického): Brandobur, Porubän.

Pri zostupe z Batizovskej štrbiny na Gerlachovskú lávku a cez Malú Litvorovú vežu a bod 2492 do Litvorového sedla tí istí a Ing. Hatrik.

Žltá veža sev.-záp. hrebeňom a ďalej na Prostredný hrot: A. Valovič, Palenčár.

Prostredný hrot Dubkeho cestou: Čaplovič, Brodňanský.

Pyšný štít z Malej Lastovičej štrbiny: Liška, Dr. Křeček.

Kolový štít juh.-vých. stenou — dokončený od vých.: Kovalčík, Ing. Kvasnička, Dr. Timčák, Ždiarsky.

Kolový štít od východu: Brinský, M. Bačáni, Dr. Bačáni.

Kolový štít vých. a sev.-vých. hrebeňom: Bodjan, Fecko, Benkovič.

* *

*

Kvantita a kvalita výstupov pekná. Tendencia u mladých a najmladších: za každú cenu vykonať „prvovýstup“. Škoda len, že sú Vysoké Tatry také malé, alebo sme sa mali narodiť ešte v minulom storočí. Je však potešujúcim úkazom, že sa vytvárajú malé skupinky, ktoré si volia túry podľa schopností.

Na horolezeckom kurze bolo 58 účastníkov a 11 inštruktorov. Boly štyri celodenné praktické cvičenia so 122 účastníkmi, odznelo 5 odborných prednášok a na 25 vysokohorských výstupov bolo 213 účastníkov.

Na XXVII. horolezeckom týždni bolo 138 výstupov so 468 účastníkmi.

Vcelku bolo 164 výstupov so 681 účastníkmi.

Na 27 horolezeckých týždňoch bolo 1151 vysokohorských výstupov s 8497 účastníkmi.